

RÅD OCH ANVISNINGAR  
FÖR  
TILLFÄLLIG UPPLÅTELSE  
AV KOMMUNAL MARK



**KARLSTADS KOMMUN**

**Beslutad i:** Teknik- och fastighetsnämnden, 2015-XX-XX

**Diarienummer:** TFN-2016-198,dpl 71

**Uppdaterad:** 2016-02-18, utgåva 1.0

**Ansvarig:** Trafik- och gatuenheten vid Teknik- och fastighetsförvaltningen



**KARLSTADS KOMMUN**

SIDA 2 AV 22

Karlstads kommun, teknik- och fastighetsförvaltningen, 651 84 Karlstad.  
Tel: 054-540 00 00. E-post: [teknikochfastighetsforvaltningen@karlstad.se](mailto:teknikochfastighetsforvaltningen@karlstad.se). Webbplats: [karlstad.se](http://karlstad.se).

# INNEHÅLL

INLEDNING .....	4
ANVÄNDA KOMMUNAL MARK .....	4
ANSÖKA OM TILLSTÅND .....	6
DET HÄR GÄLLER FÖR ALLA TILLFÄLLIGA UPPLÅTELSE	7
Trafiksäkerhet och framkomlighet .....	7
Hållbarhet och miljö .....	8
Hänsyn till omgivning och allmänhet .....	9
SÄRSKILDA TILLÄGG PER VERKSAMHET .....	9
Byggnad .....	9
Evenemang och organiserade aktiviteter .....	10
Farthinder på bostadsgator .....	12
Ledningar och teknikanläggningar .....	13
Marknadsföring och reklamskyltar .....	14
Post- och tidningsanordningar .....	15
Stadsodling .....	16
Uteserveringar .....	16
Valstugor och valaffischering .....	17
Övriga verksamheter .....	18
IBLAND BEHÖVS FLER TILLSTÅND .....	19
AVGIFTER .....	20
OM ANVISNINGARNA INTE FÖLJS ELLER OM TILLSTÅND SAKNAS .....	21
KONTAKTUPPGIFTER OCH LÄNKAR .....	22

# INLEDNING

**Den som söker tillstånd kan få lov att tillfälligt använda kommunens mark. Det gäller såväl privatpersoner som föreningar och företag, och Karlstads kommun välkomnar alla som vill bidra till att göra staden mer levande och attraktiv.**

Kommunens många parker, gräsytor, gator, torg och naturområden är flitigt utnyttjade allmänna platser. Det är också många som av olika anledningar önskar ”boka” en viss plats vid ett visst tillfälle och för ett speciellt syfte. De vanligaste tillstånden av denna typ som kommunen behandlar gäller:

**Evenemang** (idrottstävlingar, cirkus, musikuppträdanden, festivaler...)

**Försäljning** (marknader, försäljningsstånd, torghandel, säsongsförsäljning...)

**Uteservering** (i anslutning till restaurang/café)

**Reklam** (”gatupratere”, skyltar, affischering...)

**Byggarbete** (uppställning av kran, container, byggnadsställning...)

Precis som alla fastighetsägare har kommunen rätt att ställa krav på den som vill använda den kommunala marken. Här ska det finnas attraktiva och trivsamma boende- och livsmiljöer och närhet till natur- och kulturupplevelser. Att kommunen har en öppen och tillåtande inställning till olika typer av markupplåtelser bidrar till att skapa förutsättningar för detta.

Samtidigt ska Karlstad också vara en säker, tillgänglig och hållbar kommun som upplevs välskött och trygg. Därför behövs dessa anvisningar. Anvisningarna balanserar kommunens öppna förhållningssätt med behovet av att det är ordning och reda i en stad som ska vara till för alla, och bygger också på *ordningslagens* regelverk. Anvisningarna säkerställer att alla som söker tillstånd behandlas lika.

## AVGRÄNSNING

Dessa anvisningar gäller endast för tillfälliga upplåtelser på kommunal mark. Upplåtelser i form av jordbruks-, jakt- och fiskearrenden, bostadsarrenden, arrenden för varaktig näringslivs- och föreningsverksamhet och liknande långsiktiga upplåtelser samt tomträttsupplåtelser, servitut och ledningsrätter ingår inte i dessa anvisningar.

Om fler markägare berörs av den tillfälliga upplåtelsen ska var och en tillfrågas om lov, kommunen behandlar endast ärenden på kommunal mark.

## MÅLGRUPP

Anvisningarna riktar sig till företag, föreningar och privatpersoner som har önskemål om att tillfälligt få använda kommunal mark för visst ändamål.

# ANVÄNDA KOMMUNAL MARK

## RÅDGIVNING

Tillfälliga markupplåtelser kan gälla allt från små ärenden som att en butiksägare vill ställa ut en gatupratere utanför sin entré till att en förening vill anordna en stor idrottstävling ute i naturmark eller att en restaurang önskar ställa i ordning en uteservering. Oavsett vad det gäller så går det att kontakta kommunen för att få rådgivning.

Det är bra att kontakta kommunen i god tid, och gärna innan en formell ansökan skickas in. Rådgivningen kan exempelvis gälla platsens lämplighet, vilka övriga tillstånd som eventuellt behövs, eller vad man ska tänka på gällande framkomlighet och trafiklösningar. Det kan också vara bra att direkt få besked om att det inte redan finns ett givet tillstånd för den önskade platsen.

## Med offentlig plats enligt Ordningsslagen avses

1. Allmänna vägar
2. Gator, vägar, torg och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål
3. Områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark för hamnversamhet, om de har upplåtits för detta ändamål och är tillgängliga för allmänheten
4. Andra landområden och utrymmen inomhus som stadigvarande används för allmän trafik.

Det vill säga en offentlig plats är en väg, gata, trottoar, torg, park eller liknande som är upplåten för allmänheten och som ofta används. Det är vanligt att kommunen äger dessa platser i en stad. Kommunen äger också annan mark, såsom sjöar, natur- och skogsmark i områden som inte är detaljplanelagda, eller kvartersmark som utgör kommunens markreserv för framtida exploatering.

I Karlstads kommun är det teknik- och fastighetsförvaltningen som förvaltar den kommunala marken och handlägger förfrågningar om att tillfälligt få använda, boka eller ”hyra” en plats för ett visst syfte.

### I DE FLESTA FALL SKA TILLSTÅND SÖKAS HOS POLISEN

Enligt *ordningslagen* är det Polismyndigheten som formellt upplåter offentlig plats inom detaljplanelagt område, även om kommunen är markägare. Därför ska den som vill använda offentlig plats för något som kräver tillstånd lämna in sin ansökan till Polisen. Polisen delar in dessa tillstånd i olika typer: allmän sammankomst, offentlig tillställning, nyttjande av offentlig plats, idrottsarrangemang respektive demonstrationer.

Vägar, gator, trottoarer och parker räknas som offentliga platser, men också gallerior under deras öppettider samt planlagd naturmark, allmänna badplatser, parklekar och andra liknande kommunala anläggningar. Mer information finns på Polisens webbplats [www.polisen.se](http://www.polisen.se).

Polisen inhämtar alltid yttrande från kommunen om kommunen är markägare. Även i vissa andra ärenden kan yttrande inhämtas från kommunen. Kommunen har vetorätt. Det betyder att om kommunen av något skäl säger nej till en upplåtelse, så utfärdar Polisen inget tillstånd. Två eller flera tillstånd får inte utfärdas för samma plats vid samma tid.

### MEN I VISSA FALL SKA SÖKANDEN KOMMUNICERA DIREKT MED KOMMUNEN

I de flesta fall söker man alltså tillstånd hos Polisen, men det finns undantag där man istället vänder sig direkt till kommunen. Det gäller exempelvis torghandel, som regleras enligt Karlstads kommuns *Lokala torghandelsföreskrifter*<sup>1</sup> som är en lokal normgivning med stöd i *ordningslagen* (OL 3:8). Det gäller också gatu- och ledningsarbeten på kommunala gator och vägar samt upplåtelser i naturmark, som inte är planlagd. När tillstånd ska sökas hos Polisen respektive med kommunen finns specificerat per verksamhet i dessa anvisningar.

---

<sup>1</sup> Reviderade 2015, se [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se)

# ANSÖKA OM TILLSTÅND

Ansökan om markupplåtelse ska göras **tidigast sex månader och gärna senast fyra veckor<sup>2</sup>** innan upplåtelsen är tänkt att starta. För riktigt stora evenemang bör ansökan på grund av behovet av längre planering lämnas och behandlas upp till ett år i förväg.

Ansökan ska alltid göras på särskild blankett:

Blankett för ansökan hos **Polisen**: [www.polisen.se](http://www.polisen.se). Länk till blanketten finns även från kommunens webbplats [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se). Ansökan måste vara undertecknad och betald. Den skickas till Polisen via post eller scannas in och skickas via e-post.

Blankett för ansökan hos **kommunen**: [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se). Ansökan kräver ingen underskrift, och kan skickas till kommunen via post eller e-post.

Den som söker är den som är ansvarig för upplåtelsen och därmed även är kommunens avtalspart. Den som söker är också ansvarig för att ta del av och följa vad som sägs i villkoren.

## KOMMUNENS HANDLÄGGNING

Efter att en ansökan inkommit till kommunen beräknas en återkopplingstid på tio arbetsdagar. I vissa fall kontaktar kommunen den sökande för att begära in kompletterande information som behövs för att kunna göra en bedömning.

Ansökningar behandlas individuellt utifrån kommunens bedömningsgrunder:

- Lagar och förordningar
- Geografiska avgränsningar
- Teknisk försörjning
- Framkomlighet
- Tillgänglighet
- Upplåtelsestider
- Estetisk utformning
- Fysisk utformning
- Säkerhet
- Renhållning
- Miljöfrågor
- Naturvärden
- Olägenheter
- Förväntat slitage ställt mot markens känslighet
- Tidigare dokumenterade erfarenheter

## BESLUT OM TILLSTÅND

Kommunen har rätt att avslå en ansökan och neka tillstånd alternativt föreslå en annan lösning eller tidpunkt för upplåtelsen, men inriktningen är att tillmötesgå inkommande ansökningar i största möjliga mån.

Beslut om tillstånd skickas från Polisen via post till den sökande, alternativt från kommunen via post eller e-post.

- ... gäller endast för den som söker (privatperson/förening/företag)
- ... gäller endast för den plats och tid som uppges i tillståndet
- ... kan inte överlåtas vidare
- ... är tidsbegränsat och kan inte förlängas

En kopia på beviljat tillstånd ska visas upp vid den upplåtna platsen vid kontroll.

---

<sup>2</sup> Ordningslagen (2 kap 6§) säger att "Ansökan ska göras skriftligen i god tid. Om möjligt ska ansökan ha kommit in senast en vecka före sammankomsten eller tillställningen". Det finns då en stor risk att kommunen inte hinner handlägga ärendet i tid, eller att platsen redan är bokad av annan. Därav kommunens önskemål om längre framförhållning.

#### BESIKTNING AV PLATSEN

Om kommunen bedömer att det behövs, kan sökanden uppmanas att kalla till förbesiktning respektive efterbesiktning av den upplåtta platsen. Om sökanden anser att det behövs kan sökanden själv påkalla en sådan besiktning. Besiktningsprotokoll upprättas på plats, där befintliga markanläggningars kondition och utformning dokumenteras och ytorna mäts in. Detta för att sökanden inte ska påföras skador och ersättningsanspråk på skador som fanns före upplåtelsen. Vid mindre evenemang på naturmark räcker det med att arrangören skickar in ett protokoll till natur- och parkenheten.

#### ANSVAR FÖR PLATSEN

För upplåtelser som avser en större markyta, såsom byggbelamring och evenemang, gäller att sökanden ansvarar för renhållning och skötsel inom området samt för avslutande städning. Sökande har även ansvar för säkerheten på platsen och ska ha rutiner för tillsyn.

Många upplåtelser innebär ett slitage. Om marken på platsen för upplåtelsen blir skadad ansvarar sökanden för att åtgärda skadan på så vis att marken blir återställd till ursprungligt skick. Det är viktigt att markarbetet utförs på ett sådant sätt att skadorna kan minimeras även på lång sikt. Antingen kan kommunen göra detta arbete på den sökandes bekostnad, eller så kan sökande anlita en av kommunen godkänd entreprenör.

Eventuella markskador ska alltid anmälas omgående till kommunen.

#### ANMÄL ÄNDRADE FÖRHÅLLANDEN

I de fall som omfattningen på arbetet ändrar karaktär under utförandet ska sökande kontakta kommunen omgående. Det gäller i samtliga fall där avvikelser sker från de uppgifter som lämnats i ansökan, exempelvis:

- platsen inte nyttjas under hela tillståndstiden
- platsen behöver nyttjas längre än vad tillståndet medger
- en större alternativt mindre yta än vad som uppgivits behöver nyttjas
- sökanden är ej längre ansvarig för upplåtelsen (ägarbyte t ex)

## DET HÄR GÄLLER FÖR ALLA TILLFÄLLIGA UPPLÅTELSER

Nedan följer anvisningar och information som är generell och gäller för de flesta typer av tillfälliga upplåtelser inom Karlstads kommun.

### Trafiksäkerhet och framkomlighet

Det är viktigt att säkra framkomligheten och parkering av fordon för olika trafikantgrupper, även då tillfälliga aktiviteter pågår på platsen. Utryckningsfordon, varutransporter och färdtjänst måste kunna fungera, och därutöver prioriterar kommunen framkomligheten och parkering för cykeltrafik. Särskild hänsyn ska också tas till personer med funktionsnedsättning.

Därför hänvisas i första hand tillfälliga upplåtelse på offentlig plats för sådant som marknadsstånd, uteserveringar, skyltar, gatupratar och tidningsställ till befintliga **möbleringszoner**<sup>3</sup>, och upplåtelse i **körbana eller på parkeringsytor** för sådant som byggbelamring, avspärning och evenemang beviljas endast om ingen annan lösning är möjlig.

- Om ett befintligt gångstråk blockeras ska alternativ passage ordnas. Den ska märkas ut på så vis att den blir tydlig även för synskadade.
- Gångpassager ska alltid vara minst 1,65 meter<sup>4</sup> breda.

Skyltar, vägvisning, skyddsstaket, avspärningar och dylikt får inte placeras så att de påverkar trafiksäkerhet eller utgör olycksrisk (ofta anvisar kommunen en specifik placering i tillståndshandlingarna).

Kommunen utfärdar inga särskilda **parkeringstillstånd** i anslutning till den upplåtna ytan, utan hänvisar till kommunens allmänna parkeringar enligt gällande taxa<sup>5</sup>. Det är normalt heller inte tillåtet att parkera inom den upplåtna ytan, det gäller även vid byggarbetsplatser. Undantag kan medges för parkering på Norra Fältet, men behovet ska i så fall särskilt anges i ansökan.

## Hållbarhet och miljö

Kommunen värnar om stadens många grönområden, och månar om att vårda de tillgångar som är gemensamma i staden. För att minimera markskador och skador på träd, rötter och planeringar hänvisas därför i första hand tillfälliga upplåtelse till **plats med hårdjord yta**.

- Inga upplag eller containrar får placeras inom kronradien på träd eller inom en meter från plantering.
- Uteserveringar som byggs nära träd måste utformas så att tillräcklig vattentillförsel säkras, dvs. att det finns frilagd yta utan överbyggnad runt trädstammen. Storleken på den frilagda ytan ska relatera till trädstorleken.
- Träd ska skyddas mot påkörning
- Håltagning eller markeringar på marken som inte går att få bort får inte göras.
- Eventuellt avfall ska källsorteras.

All mark och vatten ska skyddas mot miljöföroreningar såsom oljespill, färg eller annan nedsmutsning. All nedskräpning utomhus på platser dit allmänheten har tillträde eller insyn är förbjuden enligt *Miljöbalken* (15 kap 30 §), det gäller både i naturen och på bebyggda områden.

Körning och parkering av motordrivna fordon på barmark i terräng (exempelvis ängar, åkrar och skogsområden) är förbjuden enligt *terrängkörningslagen* (SFS 1975:1313). Dispens kan ansökas hos Länsstyrelsen, men för att det ska beviljas måste alltid tillstånd ges från berörda markägare.

---

<sup>3</sup> *Möbleringszon* är benämning på ett stråk som ofta finns utmed gator och gångvägar på offentliga platser. Ofta finns de i samband med trädtrader och gatumöbler där man även på marken har valt en annan stenyta än på gångvägar och gator.

<sup>4</sup> Rekommenderat mått enligt VGU (Vägar och gators utformning), ett regelverk framtaget av Trafikverket i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting 2015. Måttet baseras på att en gående person ska kunna möta en rullstolsburen person.

<sup>5</sup> Det grundar sig i att platsen är allmän, och enligt Plan- och bygglagen får allmän plats inte upplåtas för tillfällig parkering. Samt lag om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelse av offentlig plats mm.



## Hänsyn till omgivning och allmänhet

Vid upplåtelse i nära anslutning till en byggnad är det extra viktigt att säkerställa att räddningsarbete eller evakuering av bostäder är möjlig, och det måste finnas plats för räddningstjänsten att placera höjdfordon i anslutning till byggnaden. Brandposter får inte blockeras.

Ägare till eventuella angränsande fastigheter får inte hindras att komma ut eller in till sin fastighet.

Vid musikframförande eller budskap via högtalare hänvisar kommunen till Folkhälsomyndighetens *Allmänna råd om höga ljudnivåer* (FoHMFS 2014:15). Högtalare får inte riktas ut från lokal mot gata genom öppna fönster och dörrar. Ingen musik får spelas så högt att det stör närboende.

## SÄRSKILDA TILLÄGG PER VERKSAMHET

### Byggnande

I samband med byggarbeten av olika slag uppstår ofta ett behov av att använda mark för placering av byggbelamring såsom exempelvis container, förråd, byggsäckar, byggnadsställningar, kranar, lifter och ramper. Vid större arbeten är det också vanligt med byggskyltar, inplankningar/ avspärrningar och behov av plats för upplag. För allt detta krävs tillstånd från markägaren.



Ansök om tillstånd hos:

**Polisen** om det gäller uppställning på offentlig platsmark

**Kommunen** om det gäller annan kommunal mark såsom naturmark eller kvartersmark

- I första hand ska byggbelamring hänvisas till den egna arbetsplatsen/fastigheten. Tillstånd för att använda offentlig platsmark ges endast om den sökande kan visa att det är omöjligt eller förenat med stora kostnader att använda andra ytor.
- Containrar, skall enligt kommunens *lokala ordningsföreskrifter* tydligt märkas med ägarens eller sökandens namn, adress och telefonnummer.
- I första hand ska byggskyltar placeras på utrymme inom berörd byggarbetsplats.

Vid **tillfällig** (någon timme) lastning och lossning av **obetydlig omfattning** krävs inget tillstånd, så länge arbetet inte inkräktar på någon annans tillstånd, eller är ett hinder för framkomlighet, tillgänglighet eller trafiksäkerhet.

Observera att bestämmelserna i *ordningslagen* inte hindrar att gatuarbeten, renhållning och ledningsarbeten på offentlig plats får utföras utan att söka tillstånd för tillfällig markupplåtelse. Däremot krävs andra typer av tillstånd som söks hos kommunen, se särskilt avsnitt i dessa anvisningar.

## Evenemang och organiserade aktiviteter

*Med evenemang avses t ex musikarrangemang, festival, mäs sa, marknad, konsert, konst- och teaterföreställning, idrottstävling, tivoli och cirkus. Hit räknas också andra typer av allmänna sammankomster såsom torgmöten och demonstrationståg, samt organiserade aktiviteter i t ex park- eller naturmiljö som omfattar en större grupp deltagare. Tillstånd ska sökas, både för att säkra att platsen är ledig och lämplig, men också för att både Polisen och kommunen ställer krav på säkerhet, genomförande och återställande.*

Ansök om tillstånd hos:

**Polisen** om det gäller offentlig platsmark

**Kommunen** om det gäller annan kommunal mark såsom naturmark eller kvartermark.

Vid stora evenemang har kommunen en **koordinator** som kostnadsfritt kan bistå vid planering. Du kan med fördel använda kommunens särskilda e-tjänst för att få kontakt. Där kan du också göra en intresseanmälan/preliminärbokning av platsen. E-tjänsten tillhandahålls på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se). Observera att det är polisens tillstånd som gäller för platsbokningen.

### PLATS FÖR EVENEMANGET

Större evenemang i Karlstad hänvisas i första hand till dessa platser:

- Norra Fältet
- Stora torget
- Sandgrundsudden
- I2-skogen
- Mariebergsskogen
- Wermlandskajen

Mariebergsskogen AB hyr Mariebergsskogen av Karlstads kommun. Inom området driver bolaget verksamheten och hyr ut vissa lokaler och ytor. Stora evenemang kan genomföras på stora öppna gräsytor eller i Friluftteatern med en kapacitet av 2 200 personer. Avtal om upplåtelse av ytor eller lokaler tecknas med Mariebergsskogen AB och regleras enligt egna anvisningar och hyra.

Vid evenemang på privat mark ska tillstånd alltså sökas hos berörd fastighetsägare. Men tänk på att ett större evenemang ofta innebär påverkan på ”kommunala omgivningar” vad gäller sådant som parkering, framkomlighet, vägvisning, kollektivtrafik, affischering, ordningsvakter, renhållning osv. och därför är det ändå viktigt att kommunen involveras i ett tidigt skede i planeringen. Det gäller även vid evenemang som hålls i lokaler inomhus eller på idrottsanläggningar.

### EVENEMANG I NATURMARK

Naturen är tillgänglig för alla enligt *allemansrätten* så länge man inte stör eller förstör. När det kommer till organiserade former av friluftsliv, dvs. större arrangemang, tävlingar eller liknande ställs högre krav, eftersom slitage och störningar blir avsevärt större än om en enskild person är ute i naturen. Graden av hänsynstagande som krävs beror bland annat på när på året ett arrangemang avses genomföras, troligt deltagarantal, ytmässig utbredning, omfattning i tid samt val av terrängområde. Tag alltid kontakt med natur- och parkenheten vid organiserade aktiviteter i naturmark.

Naturvårdsverket har med hjälp av friluftorganisationer tagit fram rekommendationer (*allmänna råd*)<sup>6</sup>, för genomförande av evenemang i naturmark. Kommunen baserar sin bedömning av ett arrangemangs lämplighet på platsen utifrån dessa rekommendationer.

Under den tiden på året när djuren får ungar är naturen extra känslig för störningar. Under nedanstående perioder tillåts därför normalt inga större evenemang. Mindre evenemang som håller till på ett begränsat område (max två hektar) och/eller en sträcka på mindre än två kilometer och som inte berör något område som är viktigt för växt- och djurlivet kan efter särskild prövning ändå godkännas.

10 maj - 20 maj	21 maj - 30 juni	1 juli - 10 juli
Särskild hänsyn ska tas till naturen och dess växt- och djurliv. Arrangemang bör inte ske med hänsyn till högräktiga djur och ruvande fåglar.	Den känsligaste yngelperioden. Endast mindre, begränsade arrangemang bör genomföras och då endast i särskilt utpekade områden.	Särskild hänsyn ska tas till naturen och dess växt- och djurliv. Större arrangemang och arrangemang som löper över flera dagar bör inte ske med hänsyn till nyfödda djur- och fågelungar.  Marker med ett blandat inslag av ängs-, hag-, och skogsmarker samt våtmarker bör undvikas.

Enligt *lagen om tillsyn över hundar och katter*, (2007:1150) ska hundar under perioden 1 mars – 20 augusti hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden på året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt när de inte används vid jakt. Detta gäller även vid arrangerade hundtävlingar.

*Jaktlagen* säger att var och en ska visa hänsyn till viltet. Tävlingar och större evenemang i naturmarker där det finns vilt skall genomföras så att viltet störs i så liten utsträckning som möjligt.

Vid planering av evenemang ska samråd göras med berörda jaktföreningar eller jaktlag i området.

#### PLANERING OCH ANSVAR

Inför alla större evenemang kallar kommunen alla berörda såsom sökande, polis, olika berörda kommunala verksamheter, ordningsvakter, transportansvariga, parkeringsansvariga osv. till samordningsmöte. Inför alla musikevenemang gör kommunen också en lämplighetsprövning avseende förväntad ljudnivå ställt emot tid på dygnet och platsens belägenhet.

Observera att infrastruktur såsom scen, loger, vatten, el, toaletter, källsortering, parkering, staket med mera inte ingår i tillståndet för upplåtelsen (eller taxan) utan måste planeras och beställas/ordnas separat av sökande. Kommunen kan dock vara behjälplig med rådgivning.

Kommunen vill hjälpa dig att göra ditt evenemang så hållbart som möjligt: miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Därför finns en *checklista för hållbara evenemang i Karlstads kommun* som listar olika insatser du kan göra innan och under ditt evenemang för att göra det mer hållbart. Checklistan finns på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se).

För att följa upp arbetet kring hållbara evenemang i kommunen vill vi gärna att du skickar in din ifyllda checklista till kommunen då evenemanget är klart. Har du frågor, hör av dig till kommunens energi- och klimatrådgivare via kontaktcenter.

<sup>6</sup> Naturvårdsverket, Allmänna råd 96:4, Orientering och andra friluftsanslag

Kommunen hänvisar till MSB<sup>7</sup>:s *Säkerhetsguide för evenemang* för ytterligare anvisningar och råd. Guiden är framtagen för att arrangörer ska få en vägledning i hur ett tryggt och säkert evenemang kan planeras. Den gäller speciellt musikevenemang men kan även användas för andra evenemang. Den bygger på insamlade erfarenheter, råd, tips och gällande lagar inom området.

#### AVTAL

I vissa fall kan kommunen kräva att ett särskilt markupplåtelseavtal ska upprättas mellan sökande och kommunen, det framgår i så fall av tillståndshandlingarna. Det gäller vanligtvis större evenemang, och alltid om upplåtelsen uppfyller ett eller flera av dessa kriterier:

- Upplåtelsen är entrébelagd
- Upplåtelsen berör Norra Fältet, Sandgrundsudden eller annan parkmark
- Upplåtelsen beräknas ha fler än 500 besökare under upplåtelsestiden

Avtalet skrivs utifrån de villkor sökande och kommunen kommit överens om. Avtalet undertecknas i samband med förbesiktning av platsen.

## Farthinder på bostadsgator

*På de flesta bostadsgator kan man få tillstånd att ställa ut blomlådor som fartdämpande åtgärd. Kommunen tillhandahåller inte blomlådorna men ställer vissa krav på utformning (storlek) och placering.*

Ansök om tillstånd hos **Kommunen**.

Tillståndet ska sökas årligen och gäller för en säsong som är den **15/5 – 30/9**. Övriga året har kommunen behov av ökad framkomlighet för att kunna utföra städning, sandupptag och snöröjning, därför är det viktigt att lådorna är borttagna senast den sista september.

Sökande ansvarar för att samtliga boende på gatan informeras om att blomlådorna ska placeras ut.

**Blomlådorna ska utformas och placeras enligt särskilda anvisningar från kommunen. Ritningar med mått och övriga anvisningar finns på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se).** Tillståndet är kostnadsfritt.



<sup>7</sup> Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, se [www.msb.se](http://www.msb.se)

## Försäljning

*Med försäljning avses sådant som marknadsstånd, gatuförsäljning, torghandel, ambulerande försäljningsvagnar, loppmarknad samt säsongsförsäljning av exempelvis julgranar eller jordgubbar. Tillstånd för tillfällig markupplåtelse ska sökas för all försäljning där kommunens markytor nyttjas.*

Ansök om tillstånd hos:

**Polisen** om det gäller offentlig platsmark förutom torghandel

**Kommunen** om det gäller annan kommunal mark såsom naturmark eller kvartersmark, samt för platsbokning vid torghandel

### PLATS FÖR FÖRSÄLJNING

Stora Torget och Hagatorget i Karlstad är kommunens särskilda platser för **torghandel**, och handeln där regleras särskilt i kommunens *Lokala torghandelsföreskrifter*<sup>8</sup>. Tillstånd för markupplåtelse behöver alltså inte sökas för dessa platser. Av föreskrifterna framgår när försäljning kan ske. Vid denna torghandel får skolklasser och ideella föreningar ställa upp försäljningsbord kostnadsfritt, övriga debiteras hyra enligt fastställd taxa. Skolklasser och ideella föreningar behöver inte förboka, men kan kontakta Torgvärd för information och tilldelning av plats. Övriga kan göra en intresseanmälan till kommunen om att få boka plats.

Tillfällig försäljning på annan plats än ovanstående torg är inte tillåten förutom för försäljning av jordgubbar, julgranar och försäljning från verksamheter som säljer i anslutning till den egna butiken. Julgransförsäljning är extra utrymmeskrävande vilket begränsar antalet lämpliga platser. Samtliga försäljare som bedriver tillfällig försäljning som näringsverksamhet ska vara momsregistrerade hos Skatteverket.

Tillfällig försäljning av obetydlig omfattning (någon timme) som inte inkräktar på någon annans tillstånd får genomföras utan tillstånd.

### UTFORMNING

- Marknadsstånd för tillfällig försäljning får uppta en markyta om högst 9 kvm.
- Marknadsstånd placerade invid fasad/i gångstråk ska ha täta sidor som är minst 1,20 m höga. De ska utformas så att de utgör en tydlig kontrast mot omgivningen för att undvika olyckor för exempelvis synskadade.

Alla anordningar, såsom bord eller marknadsstånd, skall enligt kommunens *lokala ordningsföreskrifter* tydligt märkas med försäljarens eller sökandens namn, adress och telefonnummer.

## Ledningar och teknikanläggningar

*Även ledningar, master och teknikanläggningar (inkl. byggnad) som placeras på kommunal mark kräver tillstånd, men detta tecknas vanligen som ett nyttjanderättsavtal som regleras på särskilt vis. Detta beror på att denna typ av upplåtelse inte är tillfällig utan mer stadigvarande. Ibland tecknas även servitut.*

---

<sup>8</sup> Reviderade 2015, se [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se)

Exempel på ledningar och teknikanläggningar: El-, VA-, gas- och dräneringsledningar, kulvertar, p-garage, skyddsrum, vattenreservoarer, cisterner, grundkonstruktioner, kabelskåp, mindre teknikskåp, mobilmaster, teknikbodar, teknikskåp, teknikanläggning, vindkraftverk.

Ledningsrätt kan bara upplåtas av lantmäterimyndigheten, se [www.lantmateriet.se](http://www.lantmateriet.se).

Vid nybyggnation eller underhåll som innebär ingrepp i marken hänvisas till kommunens regelverk *Anvisningar för att gräva och borra i kommunal mark*. Särskilt tillstånd krävs.

Anläggningar ska i första hand placeras på kvartersmark, och i andra hand utefter trafikstråk eller industriområden. Parker, rekreationsområden och grönområden ska undvikas. Anläggningar ska smälta in i stadsmiljön och samordnas med övriga nätoperatörer för att exempelvis begränsa antalet master. Bygglov krävs.

## Marknadsföring och reklamskyltar

*Till detta område räknas varuexponering och utsmyckning utanför butiker, lösa reklamskyltar ("gatupratare", menyställ, "glassgubbar" etc.), företagsskyltar, affischer, banderoller och reklamskyltar. Tillstånd krävs så snart markytan ska nyttjas, orsaken är främst att säkra framkomlighet, säkerhet och tillgänglighet i staden men det finns också ett estetiskt perspektiv.*

Ansök om tillstånd hos:

**Polisen** om det gäller offentlig platsmark

**Kommunen** om det gäller annan kommunal mark såsom naturmark eller kvartersmark.

ENTRÉYTOR: VARUEXPONERING OCH UTSMYCKNING

En butik eller restaurang kan ansöka om tillstånd för att få nyttja kommunala markytor utanför entrén. Utan tillstånd får ingen uppställning av något slag ske utanför lokalens fasad. Exempel på vad dessa ytor brukar användas till är placering av blomurnor, klädställ, mattor, ramper, cykelställ, skyltdockor och köstolpar. Utfärdat tillstånd är giltigt under ett kalenderår.

- Av säkerhetsskäl tillåts endast marschaller med lock och öppning endast för lågan. Brinnande ljus endast i hållare med stabil bottenplatta och skyddad låga
- Av tillgänglighetsskäl ska entrémattor ha en plan gummikant. De får sticka ut högst 3 meter från entrédörren.
- Ingrepp i marken eller fastsättning med skruv i gångbaneplattor får inte göras utan särskilt skriftligt tillstånd.
- Uppställning av trådburar, lastpallar, förvaring av tomemballage etc är inte tillåtet enligt *ordningslagen* (3 kap1§).



LÖSA REKLAMSKYLTA: "TROTTOARPRATARE/GATUPRATARE"

I tillståndet anges vart skylten ska placeras (i första hand placering i **möbleringszon** och i de fall det inte är möjligt utmed kantstenen mot gatan i nära anslutning till den egna butiken/verksamheten). Av utrymmes- och estetiska skäl får endast en skylt ställas ut vid varje entré, det gäller även gallerior. Polisen bifogar ett kontrollmärke med utfärdat tillstånd. Det ska fästas på insidan av reklamskyltens sarg. Utfärdat tillstånd är giltigt under ett kalenderår.

- Skyltar ska vara av en modell med rund sockel av hänsyn till synskadade.



- Kommunen rekommenderar modellen ”City Sign”. Den har en kraftig rörkonstruktion, är täcklackad med tillhörande kontrastmarkering och anpassad för affischer med måtten 50x70 cm. För att hålla ihop intrycket i staden och sätta en lokal prägel har modellen tagits fram med Karlstads stadssilhuett i svart lack, kontakta Centrum Karlstad för förmedling till försäljare.

#### FASTA REKLAMSKYLTA

I första hand hänvisas fasta företagsskyltar till plats i anslutning till verksamheten.

Fri höjd över gång- och cykelbana ska vara minst 2,50 meter och minst 4,70 meter över körbana<sup>9</sup>. Framkomlighet.

Vippskyltar och roterande skyltar är inte tillåtna. Mycket omfattande varuskytning eller permanenta installationer betraktas som fasadändring och är därmed bygglovspliktiga. Fasadskytning och digitala eller analoga ljusskyltar kräver alltid bygglov.

#### TILLFÄLLIG REKLAM OCH MARKNADSFÖRNING

Skyltar, affisivering och marknadsförningskampanjer. Kommunen har beslutat att minska mängden reklam i stadsmiljö, därför är anvisningarna relativt strikta. Observera att vid skytning längre än 14 dagar krävs förutom tillstånd om markupplåtelse även bygglov.

- **Affisivering** är tillåten utan tillstånd på kommunens fria affisiveringsytor, f.n. vid Tingvallagatan 9 utanför galleria Arkaden respektive Drottninggatan 15 utanför galleria 15-huset. Affisivering på elskåp, belysningsstolpar, träd och broar utmed gator och vägar osv är inte tillåtet, utan anmäls som skadegörelse. Tillstånd kan dock medges i samband med evenemang men ansökan krävs. Affisivering får i dessa fall göras tidigast en vecka före evenemanget och affischer ska tas bort direkt efter avslutat evenemang: de får alltså inte klistras fast.
- **Banners och banderoller:** tillstånd kan medges för enstaka kortare tillfällen i samband med evenemang. Ansökan om tillstånd krävs. En banner eller banderoll ska alltid vara väl förankrad. Ska snarast, efter tillståndstiden, tas bort av sökanden
- **Byggskyltar:** se under rubrik *Byggande*.
- **Reklamfordon:** tillstånd för uppställning kan medges i samband med evenemang, ansökan om tillstånd krävs.
- **Ljud:** Vid musikframförande eller budskap via högtalare hänvisar kommunen till Folkhälsomyndighetens *Allmänna råd om höga ljudnivåer* (FoHMFS 2014:15).
- **Ljus:** Reklamskyltar kräver oftast bygglov, kontrollera med kommunen.

Reklambärande väderskydd (vid busshållplatser), reklamvitriner (små reklamtavlor i stadsmiljö), seniortavlor (stora reklamtavlor utmed trafikleder) och de större reklampelare som finns i stadsmiljön ägs av privata företag. Det är alltså inte kommunen som hanterar förfrågan om att annonsera i dessa ”reklammöbler”.

## Post- och tidningsanordningar

*Postlådor, bunt- och tidningslådor kräver endast samråd med kommunen.*

För tidningsställ ska ansökan om tillstånd göras hos **Polisen**



<sup>9</sup> Enligt VGU

Belysningsstolpar eller stolpar för vägmärken får inte användas för fastsättning. Underlaget runt lådan ska hårdgöras. Kommunen ställer krav på regelbunden tillsyn av ägare, lådor och ställ ska vara välvårdade och fria från klotter. Tillståndets giltighet anges i tillståndshandlingarna

## Stadsodling

*Karlstads kommun uppmuntrar till stadsnära odling i parkmarker, och odlarföreningar eller andra organisationer kan ansöka om att få nyttja viss plats. Skötselavtal tecknas, och därför är hanteringen något annorlunda än vad dessa anvisningar säger. Kommunen har tagit fram specifika riktlinjer för stadsnära odling, se [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se).*

Ansök om tillstånd hos **kommunen**

## Uteserveringar

*Uteserveringar bidrar till en levande stadsmiljö, och under sommarhalvåret lockar det många gäster vilket är positivt för vår stad. Men den som vill sätta ut bord och stolar utanför sin restaurang eller café måste söka tillstånd.*

Ansök om tillstånd hos **Polisen**

Serveringen ska placeras i direkt närhet till restaurangen eller caféet och bör avgränsas på ett sådant sätt att det inte råder någon tveksamhet om vilken restaurang eller café serveringen tillhör. Serveringen ska vara tillgänglig för alla.

Tillståndstiden för uteserveringar är mellan 1 april – 1 oktober. Undantag från regler om tidpunkt och placering kan göras för uteserveringar som ska vara del av ett tillfälligt evenemang.

Allt ska rymmas inom uteserveringsytan: blomlådor, parasoller, trottoarpratare, markiser, menyer eller dylikt. All uppställning utanför denna yta, såsom menyställ, ”rep-anordningar”, mattor, blomkrukor etc. kräver särskilt tillstånd.

Uteserveringar kräver normalt inget bygglov, men ansökan ska göras hos polisen. Kommunen skriver då ett yttrande som gäller som avtal med den sökande. Som underlag för detta vill kommunen vid varje ansökan ha in:

- Måttsett ritning över platsen
- Ritning över planerad uteservering, där det i förekommande fall anges hur golv, väggar, tak och möblering ska utformas.

Ovanstående handlingar ska sändas in till polisen i god tid för att möjliggöra ett beviljat tillstånd kan utfärdas innan planerad säsongstart.

### ANVISNINGAR FÖR SÄKERHET OCH FRAMKOMLIGHET

- Av hänsyn till synskadade ska staketets ha en tvärså 10-20 cm över marknivå.
- Eventuella infästningsanordningar i marken får inte utgöra någon risk för gående.
- Entrén till uteserveringen måste vara minst 1 meter bred så att en rullstol kan komma in.
- Gångpassager mellan t ex fasad och uteservering ska vara minst 1,65 m bred.
- I första hand ska gatan eller trottoaren utgöra serveringens golv eftersom det då blir enkelt att besöka uteserveringen.



- Uppbyggda uteserveringar med eget golv ska anpassas till marken. Ramper ska säkra tillgängligheten, och de ska placeras inom serveringens yta. Ramperna ska förses med avåkningskydd och dess största lutning får vara max 8 %/1:12.
- Markiser och parasoller ha en minimihöjd på 2,3 meter ovanför markytan, 2,5 meter vid gemensam gång- och/eller cykelbana).

#### FÖR ATT UNDVIKA ATT BEHÖVA SÖKA BYGGLOV

En uteservering kan naturligtvis utformas fritt så länge man har fått ett bygglov beviljat. Men om man följer nedanstående regler så behöver man inte söka bygglov, utan det räcker med tillstånd för markupplåtelse:

- Om tak önskas ska det bestå av tyg och i första hand bestå av parasoller. Markiser godkänns också så länge de inte skadar träd eller trädkronor i omgivningen.
- Staketet får vara maximalt 1,10 meter högt och ska vara genomsiktligt.

#### UTFORMNING

Serveringen ska passa in i stadsmiljön. Anpassa utseendet på möbler, staket, blomlådor, menyer osv. till omgivande miljö. Uteserveringar ska vara en del av gatulivet, och inte i första hand en del av caféet eller restaurangen innanför. Sträva därför efter genomsiktighet och en öppen karaktär på uteservering och inhägnad.

- Färg på markiser, parasoller och vindskydd ska vara anpassade till platsen och får inte innehålla reklam utöver verksamhetens egna namn och logga.
- Uteserveringen ska vara avgränsad med luftigt staket, helst i svart smide eller metall, som ska stå på marken.

Senast den 1 oktober ska ytan för markupplåtelsen vara städad och återställd det skick som den var innan uteserveringen etablerades. Allt som hör till uteserveringen ska plockas bort.

Uteserveringar är ett område där kommunen kan vara särskilt behjälplig. Att kontakta kommunen för råd om materialval och utformning lönar sig ofta både tids- och resursmässigt för den som söker tillstånd, då kommunen har stor erfarenhet i dessa frågor.

## Valstugor och valaffischering

*I samband med politiska val är det vanligt att de olika partierna vill affischera sitt budskap på platser där många vistas eller passerar. Kommunens torg brukar också vara populära platser för partierna att ställa upp sina valstugor. Samma regler gäller som för all marknadsföring: tillstånd måste sökas.*

Ansök om tillstånd hos...:

**Polisen** för affischering på offentlig plats

**Kommunen** för bokning av torgplats eller affischering på annan plats

- Valstugor, bodar, tält eller likande hänvisas till Hagatorget och Stora Torget i Karlstad. Vissa regler gällande brandskydd styr placering.
- Ovanstående anordningar är endast tillåtna tidigast fyra veckor innan ett politiskt val och de ska vara borttagna senast tre dagar efter valet.
- Valstugor/tält/vagnar etc. får vara maximalt 15 kvm, totalt tillåten maximal yta att nyttja är 30 kvm, av utrymmesskäl och för att undvika bygglov.

- Val affischering hänvisas till särskilt utvalda platser. Affischering får ske högst fem veckor innan ett politiskt val och affischer ska vara borttagna senast en vecka efter valet. Trasiga affischer ska snarast bytas ut eller tas bort.

Tillstånd ska sökas för demonstrationer och valmöten.

## Övriga verksamheter

*Ovan beskrivs de största och vanligast förekommande upplåtelseerna inom kommunen. Men självklart kan det förekomma en rad andra behov där kommunens mark tas i anspråk. Nedan beskrivs några av dessa. Kontakta kommunen för information om din verksamhet saknas.*

### AKTIVITETSYTOR

Kommunen har ett antal så kallade aktivitetsytor, som är gräs- asfalts eller grusplaner som kan användas till spontanidrott. Ibland tecknas fadderavtal som innebär att exempelvis några grannar kan gå ihop och ansvara för att spola is på en sådan plan vintertid. Detta ses inte som en tillfällig markupplåtelse, utan hanteras i form av ett avtal med kommunen.

### BÅTPLATS

Kommunens olika båtplatser hanteras enligt särskild rutin, och räknas inte som en tillfällig markupplåtelse. Kommunen hyr ut platser för fritidsbåtar, fiskebåtar, restaurangbåtar mm. Kommunen är hamnmyndighet och ansvarar också för Karlstads gästhamn. Läs mer på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se).

### CYKLING

Cykling med terrängcykel på stigar i skogen innebär slitage. När en grupp cyklister nyttjar samma väg eller stig vid upprepade tillfällen är risken för markskador betydande. Genom att söka tillstånd för markupplåtelse kan kommunen hänvisa till lämplig plats så att miljön skyddas.

### FORDONSVRAK

Övergivna fordon hanteras av kommunen enligt särskild ordning, se [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se).

### GRÄVA OCH BORRA I MARK

Det är vanligt att den som behöver gräva i mark också har behov av att ställa upp en container eller annan byggbelamring. För detta krävs tillstånd för markupplåtelse, men för själva grävarbetet krävs *tillstånd för att gräva och borra i mark*. E-tjänst finns på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se), där finns också kommunens särskilda *Anvisningar för att gräva och borra i kommunal mark*.

### INSAMLINGSCONTAINER

Insamlingscontainrar tillåts i regel endast i anslutning till återvinningsstationer. Tillståndets giltighet anges i tillståndshandlingarna. Tillstånd söks hos Polisen. För klädinsamling ska sökanden vara knuten till ett så kallat 90-konto för insamling och konkurrerande klädinsamling ska inte förekomma.

### PARKERING

Vid stora evenemang på exempelvis Norra Fältet eller vid någon idrottsarena kan kommunen efter förfrågan anvisa särskilda tillfälliga parkeringsplatser. Servicefordon som ofta behöver lasta i och ur kan också beviljas särskilt *tillstånd för nyttoparkering*. Läs mer på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se). Övrig parkering hänvisas till kommunens ordinarie parkeringsplatser och särskilda parkeringstillstånd för annan plats medges inte.

#### RIDNING

Ridning får inte ske i utmärkta skidspår, vandringsleder eller motionsspår.

#### UPPLAG, KOMPOST OCH AVFALL

Det är inte tillåtet att dumpa material på kommunal mark, såsom exempelvis trädgårdsavfall.

#### VÄGVISNING OCH TRAFIKLÖSNINGAR

Vid behov av skyltar för tillfällig vägvisning till exempelvis ett evenemang, ska särskilt *tillstånd för vägvisning* sökas, se [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se). Vid behov av omdirigering av trafik eller avstängning av vägar ska särskild *Trafikanordningsplan* lämnas till kommunen, som visar hur trafiksäkerhet och framkomlighet kan upprätthållas.

## IBLAND BEHÖVS FLER TILLSTÅND

*I samband med en markupplåtelse kan även andra tillstånd från kommunen eller annan myndighet krävas. Den sökande ansvarar för att även dessa tillstånd söks, och tillstånd för markupplåtelsen ges inte förrän alla instanser gett sitt godkännande. Nedan anges de vanligast förekommande tillstånden som relaterar till markupplåtelse av olika slag. Kontakta gärna kommunen för rådgivning kring vilka andra tillstånd som kan vara aktuella.*

#### BYGGLOV

Bygglov krävs för fast monterade skyltar och olika typer av reklamskyltar liksom för fast förankring av båt vid kaj. Bygglov krävs för uteserveringar om de har staket som är högre än 1,10 m eller inte uppfyller kraven om 30 % genomsiktighet. Bygglov krävs även för att uppföra plank, murar och ramper. Blanketter finns att ladda ner från [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se), sök på ”så söker du lov”. Ansökan behandlas av stadsbyggnadsförvaltningen vid Karlstads kommun.

#### TRAFIKANORDNINGSPLAN

En TA-plan ska alltid upprättas om framkomligheten för trafikanter (gångtrafik och/eller fordonstrafik) påverkas, vilket kan vara aktuellt vid ett byggarbete eller ett evenemang. Planen ska innehålla en tydlig karta/ritning över hur vägmärken och avstängningsanordningar kommer att placeras. Observera att befintliga vägmärken inte får tas ner utan godkännande. Ansökan behandlas av teknik- och fastighetsförvaltningen vid Karlstads kommun. Tänk på att en TA-plan som innebär omfattande omläggning av trafik och bussgator kräver längre handläggningstid.

#### TILLSTÅND ATT GRÄVA OCH BORRA I KOMMUNAL MARK

Tillståndet för markupplåtelse innebär rätt att tillfälligt få nyttja en viss markyta för ett visst ändamål. Den som av någon anledning har behov av att gräva eller göra andra ingrepp i marken måste söka särskilt tillstånd för detta. Det görs enklast via e-tjänst som nås via [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se) (sök på ”grävstillstånd”). Ansökan behandlas av teknik- och fastighetsförvaltningen vid Karlstads kommun.

#### LIVSMEDELSHANTERING

För att få servera och sälja livsmedel på exempelvis ett evenemang kan du behöva göra en registrering av verksamheten hos kommunen. Anmälan om registrering av livsmedelsverksamheten ska göras senast 14 dagar innan evenemanget. Blankett och e-tjänst för anmälan finns på [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se). Där finns också tips på hur du kan anpassa verksamheten för att uppfylla kraven på säker och hygienisk mat, sök på "tillfällig livsmedelhantering". Anmälan om registrering behandlas av miljöförvaltningen vid Karlstads kommun.

Om du redan har en registrering för din mobila anläggning behöver du inte göra en ny. Ta med ett registreringsbevis eller motsvarande som du kan visa upp vid en kontroll.

#### SERVERINGSTILLSTÅND/ALKOHOLTILLSTÅND

För att mot betalning servera starköl, vin, starksprit och andra jästa alkoholdrycker, till exempel cider, krävs serveringstillstånd. Det gäller för exempelvis serveringstält vid evenemang eller festivaler, men också för privata sammankomster i slutet sällskap. Servering av folköl och försäljning av tobaksvaror ska också anmälas i förväg till kommunen enligt *alkohollagen*. Blanketter finns att ladda ner från [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se), sök på "serveringstillstånd". Ansökan behandlas av arbetsmarknads- och socialförvaltningen vid Karlstads kommun.

#### TILLSTÅND AV/SAMRÅD MED LÄNSSTYRELSEN

I vissa fall ska länsstyrelsen kontaktas. Några exempel är verksamhet som omfattar...:

- Tävling med fordon på väg
- Bingospel
- Kampsportstävling/träning/uppvisning
- Cykeltävlingar med flera hundra deltagare
- Större tävlingar och arrangemang som väsentligt kan påverka naturmiljön
- Evenemang i naturmark/skyddad natur.

#### ANDRA VANLIGT FÖREKOMMANDE TILLSTÅND

- Tillstånd för verksamhet inom vägområde utanför detaljplan
- Tillstånd för särskild trafik och transporter
- Tillstånd för brandfarliga och explosiva varor
- Tillstånd för fyrverkeri/scenfyreverkeri/pyroteknik
- Tillstånd för provisoriska scener och läktare
- Musiklicens från STIM och SAMI (avgift enligt upphovsrättslagen för att få spela musik offentligt)

## AVGIFTER

Polisen tar ut en ansökningsavgift, och skickar ut en inbetalningsavi till den som ansökt om tillstånd. Observera att Polisen inte påbörjar handläggningen av ett ärende förrän ansökningsavgiften betalats in. Avgiften ska betalas oavsett om ansökan beviljas eller inte. Läs mer på [www.polisen.se](http://www.polisen.se).

Utöver polisens ansökningsavgift har kommunen rätt att ta ut en markupplåtelseavgift i de fall en ansökan tillstyrks. Avgiften beräknas utifrån av en kommunfullmäktige fastställd markupplåtelseavgift.

Faktura för markhyran bör skickas så snart tillstånd har beviljats. Tidigare markhyror för upplåtelsen ska vara betalda innan nytt tillstånd kan beviljas. Ideella verksamheter eller föreningar behöver inte betala någon markupplåtelseavgift. Däremot kan besiktningskostnad samt eventuella återställningskostnader tillkomma.

## OM ANVISNINGARNA INTE FÖLJS ELLER OM TILLSTÅND SAKNAS

### SÖKANDENS ANSVAR VID SKADA

Sökanden är ansvarig för alla typer av skador, förluster och intrång som uppstår under genomförandetiden, och det gäller såväl gentemot kommunen som gentemot tredje man (exempelvis privata fastighetsägare). Ersättningar ska regleras mellan sökanden och var och en av de som drabbats.

### KONTROLLER

Kommunen utför stickprovskontroller för att bland annat stämma av lämnade ansökningshandlingar mot faktiskt utförande, kontrollera att tillstånd för markupplåtelse och eventuell TA-plan finns samt kontrollera sökandens rutiner för att tillgodose allmänhetens behov av information, säkerhet och framkomlighet.

### KOMMUNENS RÄTT ATT KORRIGERA BRISTER

I de fall sökanden inte har följt vad anvisningarna i detta dokument säger, har kommunen rätt att på sökandens bekostnad utföra de rättelser/korrigeringar som krävs. Detta gäller exempelvis om **vägavstängningar** eller **vägomledning** inte är korrekt utförda eller om städning av området utförts bristfälligt. Det gäller också om anmärkningar vid slutbesiktning inte åtgärdas inom fastställd tid, eller om återställning av ytor inte svarar upp mot fastställda krav.

### BÖTER

Om nedskräpning sker efter evenemang och tävlingar kan arrangören anmälas och riskerar att få böter. Enligt *brottsbalken* kan den som tar olovlig väg över tomt eller plantering som skadas bli dömd till böter. Det är därför viktigt att arrangörer noga ser över bansträckningar etc. så att de inte riskerar att bli anmälda på grund av detta.

Om du utan tillstånd använder dig av allmän plats rapporteras du enligt ordningslagen 3 kap. Om du har ett tillstånd men inte följer det som står i ditt tillstånd rapporteras du enligt ordningslagen 3 kap av polisen. Tillståndet kan även återkallas. Bryter du mot ordningslagen kan du få betala böter.

### SKADESTÅND

Den som överskrider allemansrättens gränser kan bli skadeståndsskyldig. Det kan handla om att arrangören tvingas ersätta skador som vållas uppsåtligen eller av oaktsamhet genom olovlig passage över annans mark. Det kan också handla om att någon glömmer att stänga en grind så att kreatur rymmer och skadas, exempelvis i trafiken. Skadeståndet kan bli större om en större grupp orsakar skada, om arrangören inte tagit ansvaret för att leda om gruppen att inte gå över den känsliga marken.

Om den som fått tillstånd bryter mot kommunens villkor kan polisen återkalla tillståndet.

# KONTAKTUPPGIFTER OCH LÄNKAR

KONTAKTCENTER KARLSTADS KOMMUN

Tel: 054-540 00 00

E-post: [karlstadskommun@karlstad.se](mailto:karlstadskommun@karlstad.se)

Webbplats: [www.karlstad.se](http://www.karlstad.se)

TEKNIK- OCH FASTIGHETSFÖRVALTNINGEN

E-post: [teknikochfastighetsforvaltningen@karlstad.se](mailto:teknikochfastighetsforvaltningen@karlstad.se).

Adress: Karlstads kommun, teknik- och fastighetsförvaltningen, 651 84 Karlstad.

Besöksadress: Gustaf Lovéns gata

## LÄNKAR

- Taxor
- Broschyr om trafikplan vid arrangemang
- Blanketter för serveringstillstånd, öl- och tobaksförsäljning
- Registrera livsmedelsverksamhet (webbtjänst)
- Intresseanmälan evenemang (formulär)
- Folkhälsomyndighetens riktlinjer ljudnivåer
- Policyn för markupplåtelse
- Torghandelsstadga
- MSB Säkerhetsguide
- Checklista hållbara evenemang